

Sygn. akt VI U 982/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 18 marca 2014 r., znak: (...)

w sprawie: A. L.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę socjalną

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. L. prawo do renty socjalnej od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia 30 września 2016 r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 982/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 marca 2014 roku (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu A. L. dalszego prawa do renty socjalnej, ponieważ orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS ubezpieczony nie został uznany za osobę całkowicie niezdolną do pracy.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony, działający przez matkę, nie zgadzając się z opinią komisji lekarskiej ZUS, wskazując, iż wydana decyzja jest dla niego krzywdząca, bowiem aktualny stan jego zdrowia czyni go nadal całkowicie niezdolnym do pracy. Ubezpieczony wskazał, że jest osobą niepełnosprawną, wymagającą stałej opieki, w związku ze znacznym ograniczeniem możliwości samodzielnej egzystencji.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. L. (urodzony (...)) w okresie od dnia 9 grudnia 2007 r. do dnia 31 stycznia 2014 roku uprawniony był do renty socjalnej. W dniu 18 grudnia 2013 roku ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie prawa do dalszej renty socjalnej. Został poddany badaniom przez lekarza orzecznika ZUS oraz komisję lekarską ZUS, którzy w wydanych orzeczeniach nie stwierdzili u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy.

-okoliczności bezsporne

W celu zweryfikowania ustaleń dokonanych przez organ rentowy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy o specjalnościach: psychiatra, psycholog, internista. W opinii sądowno-lekarskiej z dnia 19 września 2014 roku biegli lekarze sądowi stwierdzili u ubezpieczonego następujące schorzenia:

- organiczne zaburzenia nastroju,
- upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim.

Zdaniem biegłych sądowych, stan zdrowia ubezpieczonego nadal upośledza sprawność jego organizmu w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do jakiegokolwiek pracy zarobkowej – okresowo, od dnia wstrzymania renty do września 2016 r. W ocenie biegłych występujący o badanego deficyt funkcji poznawczych oraz zaburzenia współwystępujące spowodowały niepowodzenie w osiągnięciu oczekiwanego poziomu kompetencji społecznych i w znacznym stopniu ograniczają społeczne dostosowanie zawodowe ubezpieczonego.

W związku z tym, że w przypadku chorób układu nerwowego, wieku rozwojowego, a także w odniesieniu do dysfunkcji u podłoża których leży deficyt intelektualny, podstawowym wyznacznikiem niezdolności do pracy jest poziom przystosowania w środowisku społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem aktywności zawodowej, biegli zaproponowali przyjęcie, że praca może być traktowana wyłącznie jako forma rehabilitacji społecznej.

Wobec powyższego, biegli nie zgodzili się z opinią lekarza orzecznika ZUS z dnia 6.02.2014 r. oraz komisji lekarskiej ZUS z dnia 14.03.2014 r., którzy uznali, że u ubezpieczonego nie stwierdza się całkowitej niezdolności do pracy. Biegli posługiwali się tymi samymi wynikami badań i konsultacji, którymi dysponowali lekarze ZUS.

- dowód: opinia biegłych sądowych z dnia 19.09.2014 r. (k. 21-22 akt sądowych)

Po zapoznaniu się z orzeczeniem biegłych, organ rentowy zgłosił zastrzeżenia do opinii biegłych w piśmie procesowym z dnia 5.12.2014 r. Zdaniem organu, w wyniku badania przeprowadzonego przez psychiatrę ZUS, który stwierdził u ubezpieczonego upośledzenie umysłowe lekkie oraz zaburzenia zachowania i emocji o niewielkim nasileniu, nie potwierdzono występowania u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy. Pozwany w związku z tym wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych w celu zobiiektywizowania rozpoznania i oceny niezdolności do pracy, a w przypadku nie uwzględnienia wniosku – o oddalenie odwołania (k. 32 akt).

W celu ustalenia aktualnego stanu zdrowia ubezpieczonego, Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłych sądowych.

Biegli lekarze sądowi w wydanej w dniu 6 lutego 2015 r. uzupełniającej opinii sądowno-lekarskiej podtrzymali stanowisko z pierwszej opinii wydanej w dniu 19 września 2014 r., nadto wskazując, że w ocenie niezdolności do pracy u osób niepełnosprawnych intelektualnie nigdy nie należy posługiwać się wyłącznie danymi uzyskanymi z badań testowych, gdyż konieczna jest również ocena umiejętności społecznych i adaptacyjnych, a także dokładna ocena możliwości edukacyjnych i zawodowych. Biegli stwierdzili, że w diagnozowaniu niepełnosprawności intelektualnej wykorzystanie testów badających poziom intelektualny jest niewystarczające. Ich wyniki opisują niepełnosprawność intelektualną bez uwzględnienia poziomu funkcjonowania adaptacyjnego danej osoby. Jest to z kolei szczególnie istotne w ocenie zdolności do pracy. Biegli uznali, że uwzględniając potencjalne możliwości kompensacyjne,

ubezpieczony nie jest zdolny do regularnego wykonywania zatrudnienia w celu osiągnięcia wynagrodzenia. Biegli podtrzymali wcześniejsze wnioski o całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonego do dnia września 2016 r.

- dowód: opinia uzupełniająca biegłych z dnia 6.02.2015 r. (k. 36 akt sądowych).

Po zapoznaniu się z uzupełniającym orzeczeniem biegłych, organ rentowy pismem procesowym z dnia 12.03.2015 r. podtrzymał poprzednio złożone zarzuty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczony spełnia przesłankę nabycia prawa do dalszej renty socjalnej.

Zgodnie z przepisem art. 4 ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 roku, poz. 982 j.t.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej **całkowicie niezdolnej do pracy** z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Na podstawie przepisu art. 107 odpowiednio stosowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 j.t.) prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności lub jej ponowne powstanie.

W celu zweryfikowania prawidłowości stanowiska organu rentowego, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych oraz uzupełniającej opinii biegłych.

Sąd podzielił stanowisko biegłych sądowych zaprezentowane w opinii z dnia 19.09.2014 r. oraz w opinii uzupełniającej z dnia 6.02.2015 r. Biegli są bowiem doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadają schorzeniom ubezpieczonego. Sąd uznał opinię biegłych sądowych za miarodajną dla oceny aktualnego stanu zdrowia ubezpieczonego. Stanowisko swoje fachowo i logicznie uzasadnili. Opinie wydali po zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami leczenia znajdującymi się w aktach, przedłożonymi przez ubezpieczonego oraz po przeprowadzeniu stosownego badania przedmiotowego. Analiza stanu zdrowia ubezpieczonego miała charakter kompleksowy i szczegółowy. W jej wyniku Sąd doszedł do przekonania, że ubezpieczony, jako osoba całkowicie niezdolna do pracy, spełnia wszystkie wymagane przesłanki do przyznania prawa do dalszej renty socjalnej.

Sąd pominął zastrzeżenia organu rentowego zgłoszone do opinii uzupełniającej biegłych. Wskazać należy, że dalsze zastrzeżenia organu rentowego stanowiły zwykłą polemikę ze stanowiskiem biegłych sądowych, która nie została poparta argumentami merytorycznymi oraz dodatkową dokumentacją i jako tako nie zasługiwała na uwzględnienie.

Biorąc powyższe pod uwagę, ubezpieczonego nie można traktować jako osoby zdolnej do podjęcia pracy, na co zwrócili uwagę biegli wydający opinie w sprawie aktualnego stanu zdrowia ubezpieczonego.

Z opinii wydanej przez biegłych, jak również z dokumentacji medycznej ubezpieczonego wynika jednoznacznie, iż występujące u niego naruszenie sprawności organizmu czyni go nadal osobą całkowicie niezdolną do pracy. W świetle powyższego należy stwierdzić, że zostały spełnione wszystkie wymagane przesłanki do przyznania ubezpieczonemu dalszego prawa do renty socjalnej, na okres od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia 30 września 2016 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2k.p.c. orzekając jak w pkt. 1 wyroku.

W pkt. 2 wyroku Sąd zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalno-rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem dowody zaprezentowane w trakcie postępowania sądowego były tożsame z dowodami, którymi dysponował pozwany organ rentowy w trakcie prowadzonego postępowania orzeczniczego. Oznacza to, że przyczyną, dla której ubezpieczony uzyskał prawo do żądanego świadczenia dopiero w następstwie postępowania sądowego nie były dowody, do których organ rentowy nie mógłby się wcześniej ustosunkować, a jedynie sama odmienna ocena stanu jego zdrowia dokonana przez biegłych sądowych, wobec czego wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

SSO Ewa Milczarek